

Универзитет у Бањој Луци
Филолошки факултет

Методика наставе српског језика и књижевности 2

Професор др Љиљана Бајић
Асистент МА Нина Говедар

Студијски програм: Српски језик и књижевност

Шифра предмета:
Статус предмета: обавезни предмет
Фонд часова: предавања 1, вежбања 5
Семестар: седми
Број ЕСПБ:

1. Садржај предмета

Методика наставе српског језика и књижевности изучава се путем садржаја који обухватају:

- примену теоријских и практичних знања из претходног курса (Методика наставе српског језика и књижевности 1);
- методолошко и методичко повезивање и обједињавање наставе српског језика и књижевности;
- стицање знања о припремном раду потребном за остваривање наставе српског језика и књижевности у основној и средњој школи;
- хоспитовање у школи, израду/вођење дневника рада и стручне разговоре о посећеним/посматраним часовима;
- писање методичке припреме (методичке студије) за реализацију часа у школи;
- реализацију испитног часа са дискусијом о одржаном часу у школи.

2. Циљеви предмета

Методиком наставе српског језика и књижевности остварују се следећи циљеви:

- развијају теоријска и практична знања из области методике;
- стичу способности да се, у складу са принципом научности и васпитности наставе, успешно изводе часови у основним и средњим школама;
- примењују знања о методској адекватности и методичким радњама приликом припремања и реализације наставних садржаја у школи;
- усвајају професионална знања и искуства о наставној пракси у области књижевности, језика и језичког изражавања;
- формирају основе за даљи развој стручних компетенција и професионално бављење наставом српског језика и књижевности.

3. Услов

Предмет Методика наставе српског језика и књижевности 2 могу слушати студенти који имају позитивно оцењене предиспитне обавезе из предмета Методика наставе српског језика и књижевности 1.

4. Облици рада

Предавања и вежбања; групни и индивидуални рад; консултације и менторски рад; стручни разговори и дискусија; хоспитовање са групом у школи; методичка припрема за испитни час у школи; испитни час; анализа хоспитовања и испитних часова.

5. Предиспитне обавезе

Предиспитне обавезе носе укупно **50 поена**. За излазак на испит потребно је да се стекне **најмање 30 поена**.

Предиспитним обавезама обухваћене су следеће активности:

Предиспитне обавезе	Максимална вредност поена
Похађање наставе	10,0 поена
Хоспитовање у основној и/или средњој школи	12,0 поена

Испитни час	1. Методичка припрема	14,0	28,0 поена
	2. Испитни час	14,0	
Укупно поена на предиспитним обавезама:			50,0 поена

6. Садржај предиспитних обавеза

Похађање наставе

Максимална вредност **10,0** поена

Похађање наставе вреднује се као присуство часовима предавања, вежбања и хоспитовања.

Часови предавања и вежбања вреднују се као **5** блок-часова планираних за реализацију у семестру на овом предмету.

Часови хоспитовања вреднују се као **18** блок-часова, од којих је 10 за боравак на хоспитовању, а 8 за израду дневника хоспитовања и дискусију поводом часова у школи. Присуство хоспитовању је обавезно: без њега не може се приступити изради методичке припреме за час и реализацији испитног часа.

Часови индивидуалних консултација вреднују се као **7** блок-часова. Они обухватају: консултације поводом израде методичке припреме, консултације поводом оцене и вредновања методичке припреме и консултације у вези са припремом за реализацију наставног часа. У овај број часова урачунате су и консултације након одржаног испитног часа.

Вредновање се остварује бодовањем на следећи начин:

Број часова	Број поена
30	10,0
29	9,0
28	8,0
27	7,0
26	6,5
25	6,0
24	5,5
23	5,0
10 и мање	без поена

Хоспитовање у основној и/или средњој школи

Максимална вредност **12,0** поена

Хоспитовање у основној и/или средњој школи реализује се у току наставне недеље, према утврђеном распореду, у трајању од укупно **10** часова.

Студенти су за потребе хоспитовања подељени на радне групе. Свака група хоспитује на предвиђеном броју часова код наставника који имају и улогу ментора за време одржавања наставе. Распоред школа, часова, наставника и обавезе студената током хоспитовања утврђују се на почетку семестра, о чему се студенти благовремено обавештавају. Студенте на часовима у школи прати асистент или сарадник у настави.

Током хоспитовања студент води белешке на посебном обрасцу и тако формира дневник хоспитовања. Он треба да садржи 10 бележака (попуњених образаца), који се односе на сваки појединачни час на коме студент присуствује у школи.

Попуњен дневник хоспитовања предаје се асистенту или сараднику у настави након хоспитовања. Преко њега стиче се увид у индивидуални рад студента на хоспитовању (праћење часа, стручна запажања и коментаре, уочавање, анализу и вредновање конкретних

наставних околности и планирање начина на које ће се оне уважавати приликом израде припреме и у реализацији наставног часа).

Хоспитовање, односно дневник хоспитовања вреднује се на следећи начин:

Оцена	Број поена
10	12,0
9	11,0
8	10,0
7	9,0
6	6,0
неуспешно	без поена

Методичка припрема у основној или средњој школи

Максимална вредност **14,0** поена

Студент се у договору са асистентом/сарадником у настави и у сарадњи са наставником из школе опредељују за тему наставне јединице на основу које ће планирати час, писати методичку припрему и реализовати је као испитни час. Наставна јединица бира се за реализацију часа у једном од одељења код наставника код кога је студент остварио хоспитовање.

Студент се опредељује за наставну јединицу у договору са предметним наставницима код којих хоспитује. Приликом избора наставне јединице студент се може консултовати са асистентом/сарадником у настави.

Рад на припреми за час води асистент кроз индивидуалне консултације у редовним терминима и/или у ванредним терминима које закаже сваком студенту појединачно. Током индивидуалних консултација студент износи концепт и замисао методичке припреме, отклања стручне недоумице, тражи и добија савете за рад, литературу и неопходну помоћ у виду стручних сугестија о изради методичке припреме и о начину на који у њој уважава елементе неопходне за реализацију испитног часа.

Писана методичка припрема у договореном року предаје се асистенту/сараднику у настави на преглед и оцену. Она треба да је израђена према одговарајућим техничким упутствима са којима се студенти упознају на часовима вежбања.

Методичка припрема оцењена позитивном оценом је услов за реализацију часа. У случају да методичка припрема није оцењена позитивном оценом, студент не може приступити испитном часу.

Методичка припрема вреднује се на начин наведен у табели десно.

Оцена	Број поена
10 (десет)	14,0
10 - (десет минус)	13,5
9 + (девет плус)	13,0
9 (девет)	12,5
9 - (девет минус)	12,0
8 + (осам плус)	11,5
8 (осам)	11,0
8 - (осам минус)	10,5
7 + (седам плус)	10,0
7 (седам)	9,5
7 - (седам минус)	8,0
6 + (шест плус)	7,0
6 (шест)	6,0
5 (пет)	0

Распоред испитних часова договара се са наставником у школи и о томе се студенти благовремено обавештавају.

Ипитном часу присуствује, уз наставника из школе, наставник на предмету или асистент, односно сарадник у настави.

Након испитног часа води се стручни разговор у коме студент и наставници износе своја гледишта на час. Студенту се саопштава и детаљно образлаже оцена. Оцену испитног часа може дати наставник или асистент/сарадник у настави на предмету и наставник из школе, онда када се обавезе првих преклапају са испитним часовима.

Испитни час вреднује се на начин наведен у табели уз овај текст.

Оцена	Број поена
10 (десет)	14,0
10 - (десет минус)	13,5
9 + (девет плус)	13,0
9 (девет)	12,5
9 - (девет минус)	12,0
8 + (осам плус)	11,5
8 (осам)	11,0
8 - (осам минус)	10,5
7 + (седам плус)	10,0
7 (седам)	9,5
7 - (седам минус)	8,0
6 + (шест плус)	7,0
6 (шест)	6,0
5 (пет)	0

7. Испит

Испит се остварује путем теста, којим су обухваћени следећи садржаји:

- познавање општих методичких питања и појмова који су од значаја за методичку праксу наставе књижевности и српског језика;
- познавање књижевних дела и појава од значаја за наставну праксу и успостављање адекватних методичких гледишта на њих;
- познавање језичких појава битних за наставну праксу и вештина њихове методичке обраде;
- примена методичких знања у приступу конкретним књижевним делима и језичким појавама.

Уколико студент не приступи тесту, сматра се да је одустао од испита. Вредновање испитног теста врши се на следећи начин:

Оцена на тесту	Поени освојени на испитном тесту
10 (десет)	50,0
10 – (десет минус)	47,5
9 + (девет плус)	45,0
9 (девет)	42,5
9 – (девет минус)	40,0
8 + (осам плус)	37,5
8 (осам)	35,0

8 – (осам минус)	32,5
7 + (седам плус)	30,0
7 (седам)	27,5
7 – (седам минус)	25,0
6 + (шест плус)	22,5
6 (шест)	20,0
није положио	0

Коначна оцена формира се на основу сабирања броја поена са предиспитних обавеза и броја поена на тесту. На основу тог збира изводи се коначна оцена, према скали која следи:

Број поена	Оцена
до 50 поена	5 (није положио)
од 51 до 60 поена	6 (довољан)
од 61 до 70 поена	7 (добар)
од 71 до 80 поена	8 (врло добар)
од 81 до 90 поена	9 (одличан)
од 91 до 100 поена	10 (одличан-изузетан)

8. Литература

Обавезна:

1. **Бајић 1994:** Љ. Бајић, *Методички приступ збирци приповедне прозе*, Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.
2. **Бајић 2002:** Љ. Бајић, *Књижевно дело Борисава Станковића у настави*, Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.
3. **Бајић 2004:** Љ. Бајић, *Одабране наставне интерпретације – друго, допуњено издање*, Београд: Друштво за српски језик и књижевност Србије.
4. **Бајић 2008:** Љ. Бајић, *Проучавање хумористичке прозе у настави*, Београд: Завод за уџбенике.
5. **Николић 2009:** М. Николић, *Методика наставе српског језика и књижевности*, Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.

Додатна:

1. **Илић 1998:** П. Илић, *Српски језик и књижевност у наставној теорији и пракси: методика наставе*, Нови Сад: Змај.
2. **Мамузић 1959:** И. Мамузић, *Прилози савременој настави матерњег језика*, Београд: Савремена школа.
3. **Росандић 2005:** Д. Росандић, *Методика књижевног одгоја*, Загреб: Школска књига.